

Урн үгин сән янзтагъар бичгдсн келвр

Мана Хальмг тангъчин олу умшачнриг байрлулдж, шидрхн Баркан Сарнъгин „Сумн орсн партбилет“ гидг рассказ „Хальмг унн“ барлв. Хальмг теегин нег аглгъ кѳдѳд, байнд заргдджасн бичкн ѳнчн ялч Сандж кѳвун, советин йосна нилчѳр даджрлгънас гетлдж, сургъульд орад, Тѳрскндѳн туста, халун патриот болдж ѳсѳд, Тѳрскѳн харслгъни дѳѳнд ягъдж орлцдж дѳѳлдснѳ тускар, урн үгин сән янзтагъар эн рассказ бичгддж. Алдр Октябрьск революцин нилч сѳѳнѳр делгрдж, угатьнрт курч, даджрлгънасн гетлгсиг эн рассказ үзүлнѳ. Рассказд бичсн байн Эрднин аврлт уга даджрлгъиг авад шинджлхлѳ, джиргълин сѳ хѳѳлгъни хаалгъд, мана хальмг улс хоорнд бас эвцѳн уга сѳрлцнъгъү, классовый йилгълт бѳѳсинь автор дакад нег лавта иткмджтѳгъѳр медүлнѳ.

Гражданск дѳн чиллгънлѳ, дѳѳнѳ хамг хамхрлт тосхгдад уга бѳѳсн бийнъ, цуг улст сургъуль сургъх гисн партин зааврар, даджрулдж йовсн

ѳнчн-ѳвү, бичкн ялчнрт сургъуль сурх сән аргъ учрв. Эн аргъ Санджд бас күрв.

Революц эс болсн болхлѳ, тиим Санджла ѳдл кедү минъгън ѳнчн-ѳвү ялчнр, теркевтѳн байнд заргддж, эврѳннъ бѳѳх газрас цааранднъ талдан газрт ямаран джиргъл бѳѳхинъ медлго, нүднъ хаалгъата харнъгъу йовх бѳѳсн! Рассказин гол героймуд Сандж болн Эрдни хойран дүр (образ) сән, хурц үгѳр, үзгѳм дүнъгѳгъѳр бичгддж. Санджин бѳѳсн бѳѳдл-джиргъл тодрха, бичсн күн эн тоотиг бийнъ гартан бѳрѳд, зовлнъ эдлсн күн бичдж гидж келдж болхмн. Рассказд келгдджѳх үүлдвр хальмгин газрт үнндѳн гардг йовдл бѳѳснн, амрар келхд, хальмгин газрт болсн, кесг Санджла ѳдл бичкн яльчнрин джиргъл цуглулдж шүүгъѳд, йоста гидг Санджин дүр илткдж бичдж.

Хальмг теегин бѳѳдл нѳрн урн үгѳр бичгддж. Улгүрнъ: „Тег теврѳд бүрксн цагъан цасн“... „Шавшад ургъсн кѳк ногъан, үлѳсн номгън салькнд

нег-негѳн дерлддж, кѳѳллѳд наадв“, „Тергнѳ хаджуд дахад гүүсн кѳк тег“, нань чигн.

Хальмг улст икѳр сургъуль-эрдм делгрѳл уга цагт теднд серл-гегѳ оруллгъни тѳрт алдр орс келн-ѳмтс ик нѳкд-түшг болснъ, эн рассказас медгднѳ. Рассказд кесг джилд кѳдлдж йовсн кесг багшнрин нер-усд йовна. Улгүрнъ: Е. Ф. Дубянская, А. П. Кузьмина, М. М. Бердников, нань чигн.

Рассказин түрүнк 2-ч, 3-ч ѳнъгснъ сѳѳнѳр нѳѳрүлдж бичгддж. Чилгч талнъ ѳбрдх дутман автор ахрдулад хасчкидж.

Тѳрскндѳн халун дурта ѳмтс, Тѳрскѳн харслгъна дѳѳнд ягъдж ноолддж йовсинъ автор цааранднъ гүүнѳр нѳѳрүлдж бичх гидж олн умшачнрицджѳнѳ. Эндрк мана тосхлтд, ода цагин герой ягъдж орлцдж кѳдлгинъ теднѳ ѳмнк күсл, байр, цаг зуурд харгъсн түрү-зүднъ үзүлгддж бичсн произведеньс мана хальмг литературт ода деерѳн багъ.